

Čas v srcu in srce v času /Glosin klobuk 2020, 28. 06. 2021/

Cenjene/i, ponavadi z Glosinim klobukom obeležujemo ta veseli dan kulture, 3. decembra, za tekoče leto. Tokrat smo morali zaradi koronavirusnih zagat s podelitvijo za leto 2020 odlašati do tega trenutka. Današnji dogodek smo čudno poimenovali 'Čas v srcu in srce v času', a ker oba vztrajno tečeta, to ni tako zmešano.

Peter Kovačič Peršin piše o potovanju človeštva skozi čas. To je hoja po pesku zgodovine. Stopinje v pesku sproti zabrisuje minevanje in to je bistvo časa. A kam potuje človeštvo, v brezprostorje minevanja, prosti svojemu koncu, k izteku časa? Verujoči upajo, da k presežnemu življenju, v polnost bivanja. Čas je človekova pot minevanja, o kateri nimamo znanja o začetku in ne jasne zamisli o smotru tega tavajočega popotovanja. Zaradi Einsteinove teorije vemo, da sta prostor in čas relativna, odvisna od zornega kota gledajočega. To zavedanje pa ne omogoča, da bi svet napravili za varno bivališče človeka. Človek je postal tujec v svetu, razpadajo utvare o trdnosti sveta in preglednosti časa. Bo človeštvo samo minljiv obraz, zarisan v čas obstajanja? Človek kot biološka vrsta je glede na obstoj vesolja kratkega veka, čeprav vemo, da je pred civilizacijami homo sapiensa že obstajalo razumno bitje, kar je značilnost človeka. Civilizacij je bilo več, kot jih našteva zgodovinski spomin. O tem nam pričajo sodobna arheološka odkritja pa tudi miti o vesoljnem potopu, babilonskem stolpu, uničevalnih vojnah in mnoga druga sporočila pradavnosti. Govorijo pa tudi o tem, da je od takratnih civilizacij ostal le bled spomin, shranjen v mitičnih predstavah ljudi, ki so preživeli. In kaj je sploh ostalo od civilizacij razen duhovnih dosežkov, ki so se kot seme zasejali v porajajoče se nove civilizacije? Tudi od naše civilizacije bodo ostala le semena duha. Prišel bo trenutek, ko človeštvo ne bo več hodilo skozi čas in ko ne bo več stopinj in ne peska zgodovine, ker ne bo več nikogar, ki bi se spominjal našega popotovanja. Narava pa bo trajala dalje, tako kot je obstajala pred rojstvom človeka, in bivajoče bo z drugačnim samozavedanjem bivalo naprej.

Ljudski zdravnik **Alfred Vogel** pa opozarja na srce, ki – preden se človek zaveda pa vse do njegovega konca – bije dan in noč, neutrudno opravlja svoje delo, dokler njegov lastnik ne umre in zapre oči. Kje je motor, ki bi ga sploh lahko primerjali z zmogljivostjo srca? Če spoznamo to čudežno napravo, bomo vsaj za hipec pomislili, kako neodgovorno in brezskrbno ravna večina mladine in športnikov z njo. Srce obremenjuje telesne preobtežitve in mnoge skrbi, ki ga slabijo in poškodujejo. Srce utripa po potrebi, počasneje ali hitreje, med vsakim utripom počiva le eno samo šestinko sekunde. To je edini počitek, ki si ga srce privoščiti. Ta kratki počitek pa ne prizadene neutrudnosti srca, ki ga vse življenje brez prestanka izkoriščamo. Kako čudovita je ta naprava, ki nam tako vztrajno služi! Danes ima več kot 50 % ljudi funkcijske motnje srca. Sodobni moderni človek se podi in razburja tudi takrat, ko bi lahko ravnal hladnokrvno, neurejenost ne rodi ravnotežja, naglica škodi. Umirjenost pa srcu prizanaša. Srce lahko utripa še nekaj časa po smrti, lahko pa preneha utripati, četudi bolnik še ni mrtev. To se zgodi pri navidezni smrti, ko močan električni tok povzroči krč srca. Smrt nastane šele kasneje, ker telo ne dobiva več kisika in se ne more izločati ogljikova kislina. Andreas Vesal, oče sodobne anatomije, je obduciral truplo nekega

plemenitaša, da bi ugotovil vzrok smrti. Na svojo največjo grozo je opazil še utripajoče srce, priče pa so ga naznanile sodišču. Bil je obsojen na smrt, ker je obduciral še živega človeka. Življenje ali dih življenja se torej ne pokrivata zmeraj s srčno dejavnostjo. Čeprav človek umre in so ugasnile oči in je prenehalo dihanje, srce lahko še nekaj časa utripa naprej. Lahko pa srce ne utripa več, a življenje kljub temu še ne ugasne. To so opazovali v Ameriki pri hudodelcih, ki so končali na električnem stolu.

Na električnem stolu pa ni in ne bo končal naš tokratni nagrajenec, ki sindikalnemu delu posveča veliko ČASA in ki ima tudi neutrudno sindikalno SRCE. Rodil se je pozimi davnega leta 1969 – ko so bile zime še zime in poletja poletja in kar je žlahten letnik – v Bosanski Gradiški, v Bosni in Hercegovini, v tedaj še skupni državi.

Otroštvo je imel krasno. S štirimi sestrami je živel na vasi pri stari mami, ker so starši delali v Nemčiji. Kot edini fant pri hiši se je zato čutil poklicanega, da zaščiti sestre in skrbi zanje. Ta čut za varovanje slabotnejšega mu je ostal do danes. Odraščanje na vasi je bilo idilično in žal mu je, da današnji otroci ne morejo doživeti česa podobnega. Osnovnošolsko izobraževanje je končal v vaški šoli v mestu Turjak, srednješolsko, za strojnega ključavničarja, pa v Bosanski Gradiški.

Po končani srednji šoli je obiskal prijatelja v Ljubljani in tam tudi ostal. V tistih časih je bilo vse lažje: v nekaj dneh je uspel dobiti službo in stanovanje, Ljubljana pa ga je tako prevzela, da se ni vrnil v BiH, kljub temu, da je imel doma pripravljeno delavnico za samostojno delo. Rajši se je zaposlil v tovarni otroških vozičkov Tribuna kot varilec in se ob službi učil slovenskega jezika ter običajev. Pridružil se je tudi gasilcem, zadolženim za tovarno. Po propadu Tribune se je zaposlil v podjetju Dizako, kjer je pomembno prispeval k organizaciji novega sistema varovanja v Kliničnem centru. V nočnih izmenah je izkoristil čas za kulturo in omiko, za učenje, za pridobitev ustreznih dovoljenj za varnostnika in certifikatov za varovanje oseb in denarja ter nošenje orožja.

Ljubezen do filma ga je odnesla na takratno Delavsko univerzo, kjer se je izobrazil za kinooperaterja, leta 1996 pa se je zaposlil v Cankarjevem domu kot kinooperater. Tako je svojo ljubezen do filma spremenil v poklic, ki ga zelo rad opravlja. Uspešno je zamenjal zastarelo tehniko z novo ter prenovil kino kabine in tehnične prostore, kar je dokaz, da ima v sebi tudi inženirsko žilico. Zato se je odločil za nadaljnje izobraževanje, končal študij na Visoki šoli za PTT in postal inženir telekomunikacij.

Že v zgodnjih letih se je začel ukvarjati s športom, ki je še vedno pomemben del njegovega življenja. V osmem razredu je bil prvak šole v rokoborbi, v srednji šoli pa je začel z judom, ki mu je dal kakovostno osnovo za vse življenje, tako športno / fizično kot duhovno / psihološko. Temeljno načelo, ki se ga je ob tem naučil, je, kako pasti brez poškodb. Judo mu je vlil disciplino in moč, da tudi ob težkih trenutkih življenja zna vstati in iti naprej. Kasneje je prešel na vzhodne borilne veščine, karate in full kontakt, s čimer se še zdaj redno ukvarja. Navkljub temu ni nasilen – ali pa to izjemno dobro skriva ... Rad teče v naravi, s tekom doseže notranji mir, ki nam je v teh hudih časih vsem zelo potreben.

Poleg športa mu zasebno življenje kroji ribolov, s katerim se peča od rane mladosti, ki jo je preživel ob reki Savi. V zadnjem desetletju se ukvarja s tekmovalnim ribolovom, je član moštva RD Barje, s katerim tekmuje v državni ligi v kategoriji 'lov rib s plovcem'. V letu 2020, torej prav v letu, na katero se nanaša tokratna nagrada Glosin klobuk, je med posamezniki na tekmovanju, ki ga je organizirala Zveza ribiških družin Ljubljana, zasedel prvo mesto.

In že s prvim dnem zaposlitve se je tudi včlanil v sindikat. V preteklosti je vodstvu sindikata Glosa v Cankarjevem domu vselej bil v pomoč in podporo, nato pa je bil pred poltretjim letom, na novega leta dan 2019, izvoljen za predsednika sindikata Cankarjevega doma. Zavzema se za izboljšanje statusa delavca in človeka v tej ustanovi, kar nekaj dosežkov na konkretni, individualni in splošni ravni je že za njim, ne bomo jih naštevali, a skromno poudari, da to ni dovolj. Je zagovornik učinkovitosti in pristaš reda, brez česar ni napredka, medtem ko ga besedičenje bolj utruja od najbolj utrujajočega treninga. Njegovo delovanje temelji na prepričanju, da je sindikat organizacija, ki mora biti v stalni pripravljenosti, ki je trdna, ki je pravična, ki ne diskriminira, ki pomaga delavcem v raznih 'situacijah', kot jim pravi, finančnih, socialnih in drugih, katerih sami ne zmorejo rešiti. Seveda so tukaj še druge aktivnosti, v katerih člani – preverjeno – uživajo. Je tako izvrsten moderator kot organizator sindikalnih druženj, strokovnih ekskurzij, izletov za nizke cene in velika spoznanja. Z organi poslovanja, upravljanja in nadzora ter delavskega predstavništva Cankarjevega doma dobro sodeluje, ne kot prijatelj ne kot sovražnik, marveč kot partner, profesionalen, odločen, trden pogajalec in borec za pravo in prav – kot pravi sindikalist! Cankarjev dom ni največji, je pa zelo pester kolektiv. Četudi sam ni mavričar, ima redko lastnost, da uspešno povezuje celotno mavrico delovnopравnih in socialnih položajev in zapletov, religij, svetovnih nazorov. Sleherni novi člani – ki jih, mimogrede, konstantno včlanjuje – mu veliko pomenijo, predvsem tisti iz vrst mlajših zaposlenih, saj, kot pravi, na mladih svet stoji, in to ni zgolj puhla fraza. Prepričan je, da sta uveljavljanje delavskih pravic na elementarni ravni, znotraj organizacije, in urejen odnos med delavci in delodajalcem ustrezna podlaga tudi za uveljavitev delavskih pravic na ravni dejavnosti in države.

Kaj so lani izpovedali njegovi člani in delavci v svojem pismu? Dobesedno preberem:

Spoštovani predsednik sindikata Glosa,

Našega predsednika sindikata Glosa v Cankarjevem domu Jureta Ganiča predlagamo za Glosin klobuk.

Naš predsednik kljub temu, da je predsednik sindikata samo eno leto, se je s svojim vedenjem, dostopnostjo in prijaznostjo pokazal kot pravi človek na pravem mestu. Vedno je pripravljen pomagati s svojimi besedami in dejanji. Za čas njegovega predsedovanja je že veliko naredil za člane sindikata v Cankarjevem domu, kar je povzročilo tudi povečanje števila le-teh. Menimo, da je njegova zasluga je, da so se čistilke in varnostniki zaposlili neposredno v Cankarjev dom, s čimer se jim je takoj izboljšal delovni status in seveda tudi plača. Pod njegovim okriljem se člani tudi več družimo.

Si sploh še lahko želimo več? Niso ravno to tiste odlike, ki pritičejo dostojnemu in pristnemu sindikalistu? Posebno, ker je to resnica. Tudi glavni odbor Sindikata Glosa to dobro vé. Iz lastnih izkušenj lahko povemo, da je spoštljiv in prodoren in neupogljiv sindikalist in tovariš, prijatelj v sreči in nesreči, ki je svojim sodelavcem in še komu v stiski resnično pripravljen pomagati vedno in povsod.

In zbori članov sindikata Cankarjevega doma so čisti užitek: razprave, argumentacije, konkretni zaključki, pogostitve. Slednje so obilne in okusne, kar je nenavadno, glede na stroškovno skromno nabavo jestvin. Ker je to ceneje, namreč kuha in peče kar sam, z osnovnimi sestavinami ustvarja čudeže, v jedi jih spreminja tako mojstrsko, da brbončice poskakujejo od veselja. Svojo bazo torej razveseljuje tudi na ta način, saj človek mora zadovoljiti tudi svoja hedonska čustva.

In, nenazadnje, še to, kar v Glosi radi izpostavimo: je vzoren soprog in oče ter zgled vsem skupaj in vsakomur posebej.

Po soglasnem prepričanju glavnega odbora Sindikata Glosa si priznanje Glosin klobuk za leto 2020 zasluži brezpogojno in v popolnosti. Sindikalist z velikim S, mehkim Č in trdim K. To je: s kompetentnostjo in korajžo, te mu nikoli ni manjkalo in mu je nikoli ne bo zmanjkalo.

Predsednik Sindikata Glosa Cankarjev dom **Juro Ganić!**

V imenu glavnega odbora
Sindikata Glosa
Mitja Šuštar